

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvd.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več kratko naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Delavsko gibanje.

II.

V sodbi o Koerberjevi vladi smo v popolnem in brezpogojnem soglasju s pozivom »Avstrijske strokovne komisije«.

Od te vlade ni ničesar pričakovati, vsaj ne sistematičnih, v velikem zlogu prikritih gospod.-soc. reform. No, jeden moment je vendar glede te vlade možno navesti kakorolajševalno okolnost: taka je, ali vsaj slabša ni, nego so bile nje prednice. Pomanjkanje vsake prave inicijative in krepkih impulzov za gospodarsko politične in socialne reforme v naši državi — v kolikor bi morala ta inicijativa in ti impulzi prihajati od državnih činiteljev — nima vzroka (vsaj v glavnem ne) v osebah vsakodobnih ministrov. Sterilnost na tem polju zakonodaje ne izvira le iz pomanjkanja prave volje v poklicanih činiteljih. Glavni vzrok je v naravi sistema, ki se je do danes — da si je obsodil veliki večini državljanov — vsikdar izkazal neizkorenljivim.

Popolnoma nerazumno se tudi avstrijske vlade ne morejo obdajati s kitajskim zidom šablone, starih tradicij in predsodkov, da bi ostajale povsem gluhe in slepe za nove moderne struje, ki so jele pluti v gospodarskem in socialnem življenju.

Tudi one ne morejo ker naravnost tajiti, da so se valed velike revolucije v gospodarskem in socialnem življenju, valed tolike spremembe v pogojih pridobivanja in valed moderniziranja življenja v obče, spreminile tudi vsakdanje potrebe delavskih mas — bilo industrijskih, bilo poljedelskih —, da so torej življenski pogoji za iste postali povsem drugačni.

Take spremembe v življenju človeštva zahtevajo tudi drugačne uredbe v socialnem in gospodarskem razmerju med ljudmi. Zato pa se mora dandanes država, ako aspirira na naslov »moderna«, v visoki meri baviti z zakonodajo za socialno- in gospodarsko politične reforme.

Tudi najbolj reakcionarne vlade morajo vpoštevati nove ideje, ki z naravno silo ravajo iz razvoja in napredka človeštva. Tako tudi avstrijske vlade. A ker si iste nočejo usvojati teh modernih idej ter nalog, ki jih nalagajo te ideje, pak skušajo delati jim le

koncesije. Koncesije modernim idejam se pa pravno kažejo le v principijelnem priznavanju in ne dohajajo v praktično izvrševanje!

Avstrijske vlade — in še posebno Koerberjeva — priznavajo potrebo reform, govore tudi lepe besede o veliki važnosti istih in tudi obljubujejo reforme! Usvajajo si jih pa vendar ne. Zato ostajajo obljube navadno le — obljube. Zato je tudi Koerberjeva vlada bila zelo radodarna z obljubami glede zakonodaje v povpeševanja interesov delavstva!

Ker pa so te obljube le izsiljene koncesije, ki naj pokrivajo pomanjkanje dispozicije za praktično izvajanje, ostajajo tudi — obljube. Tako si morajo tolmačiti gospodje v »Avstrijski strokovni komisiji« dejstvo, da je Koerberjeva vlada mnogo obljubljala delavskim slojem, izpolnila pa od vsega tega malo ali — nič!

Politični pregled.

V Trstu, 14. januarja 1903.

Spravna akcija. Danes treba zabeležiti nekoliko novinskih glasov o sklepih izvrševalnega odbora mladočeške stranke v Pragi.

Mladočeški »Narodni listy« menijo: »Če tudi večina izvrševalnega odbora iz ozirov na zložno postopanje z brati na Moravskem ni pretrgala niti sporazumenja, pa je vendar najodločnejše odklonila predloge vlade, katero je označala kakor očitno nasprotnico našega naroda. Zato tudi za časa pravne konference ne odložimo proti njej meča opozicije, marveč bomo neutrudno vztrajali v odločilnem boju do končne zmage svobode in pravice, in naj se zgodi, kar boče.«

Staročeška »Politika« je zadovoljna s sklepi izvrševalnega odbora mladočeške stranke. Bolje je — pravi — da se ni pretrgala niti pogajanja, da se je marveč odločilo predložiti protipredloge ter da se ni nič sklenilo končno veljavnega glede taktičnega postopanja.

Češki poslanci so storili svojo dolžnost ob težavnih odnosih, sedaj naj skrbje dalje vlada in Nemci. Tudi »Politika« nima razuma za obstrukcijo brez kraja, istotako pa ne more umeti, zakaj naj bi bila ravno Čehom zabranjena raba orožja, ki pripada danes že

k normalnim parlamentarnim pripomočkom. In ravno oni, ki so je rabili najbrezobzirneje, zahtevajo sedaj najglasneje, da se to orožje izbije češkim poslancem iz rok.

Če so že Nemci taki fanatični pristaši delavnosti zbornice, potem naj gledajo, da se onemogoči vsaka obstrukcija in — tudi nemška. V tem zmislu je bil umesten sklep izvrševalnega odbora mladočeške stranke, da se češke poslance ne veže v taktičnem pogledu.

Zadovoljna je tudi »Neue Freie Presse«. Seveda je ta zadovoljnost nemškega lista le relativna. Zadovoljen je, ker se je bal hujšega. Bati da se je bilo, da Čehi izstopijo iz pravne konference in da bodo češki poslanci s tem siljeni v nadaljevanje obstrukcije. To dvojno se ni zgodilo in s tem da je veliko pridobljeno. Glavno glasilo Koerberjevo ni izgubilo vseh nad, da bo parlament vendar le deloval v tem razdobju zasedanja, ki se prične jutri.

Čehi in Madjari. Madjari so svoj čas ostro napali tajnika češko-slovaške skupnosti, ker je bil izjavil, da bo ogrske Slovake prekrbjeval z jako cenanimi češko-slovaškimi knjižicami in ker vrhu tega namerja izdati jako ceneno slovaško-češki dnevnik. Tajnik Kalal odgovarja Madjarom, da bo res izdaval tak list, ali slovaški renegatje v ministerstvu naj se nič ne boje, ker ta list ne bo izhajal na Ogrskem, ampak kje drugje. »Ako bi mi storili to, kar žele Madjari in Nemci, izkopali bi si grob. Madjari so nam bili vsikdar neprijatelji in tudi tedaj, ko nismo bili v zvezah z ogrskimi Slovaki. Madjari se boje češko-slovaške kulturne zveze«. Neki madjarski list opazi, kako ogrski Slovaki na vsej liniji dobivajo pomoč iz Prage. To je tem verjetnejše, ker pritisk na Slovake ni mogel prepričati, da se njihove kulturne pridobitve dvigajo in širijo. Odkar pa je slovaški list v turčanskem sv. Martinu, »Ludove Noviny« začel izhajati po trikrat na teden, Madjari nimajo miru in denuncirajo neprestano, da je bil list razširjen s češkim denarjem.

Dogodki v Maroku. V Franciji in posebno v Parizu vlada veliko zanimanje za dogodke v Maroku in ravno to veliko zanimanje Francije za te dogodke daje istim še-le pravo važnost. Francija namreč aspirira po osvojitvi te dežele, a Anglija bi se eventualnim poskusom za uredničenje takin aspiracij najodločnejše uprla. Na stran Anglije

bi, kakor se zatrijuje, pristopila Nemčija, na stran Francije pa Španija in Italija. Med Francijo in Španijo se je namreč sklenila glede Maroka pred kratkim posebna pogodba; kar se tiče razmerja med Italijo in Francijo, pa je Italija prepustila Franciji svobodno roko glede Maroka, Francija Italiji pa svobodno roko glede Tripolisa.

Sedanji marokanski sultan je prijatelj Anglije, vsled česar v Franciji se zadovoljstvom gledajo na ustajo, ki je nastala proti njemu. Bržkone so to ustajo na tajnem podkurili francoski agenti in jo sedaj tudi tajno podpirajo. To bi se dalo sklepati tudi po dejstvu, da ima načelnik ustašev Bu Humara na razpolago mnogo denarja, s katerim podkupuje sultanove vojske in pokupuje njih orožje.

Tržaške vesti.

Mestni svet. Mestni svet je imel sinoči pod predsedništvom prvega podpredsednika dra. Veneziana javno sejo.

Prošnjo občinskih zdravnikov, naj bi se jim službovanje od 40 skrajšalo na 30 let, izročili so posebnemu odseku; prošnjo prodajalcev rib, naj bi se istrskim, furlanskim in okoličanskim prekopovalcem prepovedalo prodajanje rib na ribjem trgu ter naj bi se prepovedalo prodajanje rib po hišah, so tudi izročili pristojnemu odseku.

Asesor Parovel je poročal o prošnji vodstva socialistične stranke, naj bi občina dovolila na pokopališču primeren prostor, na katerem se postavi spomenik onim, ki so padli o priliki lanskim februarjskih dogodkov. Municipalna delegacija ni ugodila tej prošnji, ker nameruje občina sama postaviti tak spomenik.

Svet. dr. R y b á ř :

Iz lista »Osservatore triestino« smo izvedeli, da je imel slavni mestni svet na predlog svetovalea Banussija v zadnji seji imenitno idejo, da je sklenil ukor onim štirim okoličanskim poslancem, ker so si isti usodili imeti drugo mnenje, nego je je imela večina, in posebno zato, ker so se oddaljili o nekem glasovanju.

Ker pa sem bil jaz, žal, zadržan in nisem mogel udeležiti se one seje, moram izjaviti, da sem tudi v tej stvari popolnoma solidaren se svojimi tovariši iz okolice, in da bi bil, ako bi bil navzoč, storil to isto, kar

pozneje v mladeništvu ni mu bil Tomica ravno najljubši človek in vedno se je čutil kako more brat njegove dobre, nežne in fine mamice tako izgledati in biti tak. Tomica je imel namreč strašno hudoben in oster jezik. Nikdo živ ni prošel dobro pri njem. In vendar tudi ni bil slab človek; nasprotno: bil je prav dobrega srca. Pomagal je vsakomur v vsem, kolikor je bilo v njegovih močeh. Ta dobrotnost njegova je tudi mnogo pripomogla, da je začel v tak položaj, da je naposled živel pri svaku in sestri, na pol od njiju pomoči, ne pečaje se z drugim nego lovom in homeopatičnim zdravljenjem kmetov. Seveda — tudi lahkomisljeno življenje, vesela družba, ženske, koaji in lopovi so doprineeli svoje. Bil je v pravem pomenu besede človek uživanja in dete štiridesetih let in njihovega šumnega in hrupnega življenja. Mladega nečaka svojega je nazival »pater Leo«, ker se v le-tem dolgo ni razvil zmisel za hrupno, veselo zabavo. Pozneje, ko je preživel prva leta na vseučilišču, postal je Lev pristopenji takim zabavam in tedaj sta si bila »oncle« Tomica in on prijatelj. Najbolj ju je vezala skupna ljubezen do lova. V tem je bil Tomica »silen pred gospodom«.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Spisal Ksaver-Sándor-Gjalski; prevel M. C.

— Hvala bo ti Bugu, da si le tu — je rekla slednjič starka mej tem, ko jej je on nežno pomagal stopati po stopnicah. — Tako dolgo — te nisem videla — Bože moj! Bala sem se že, da me zmanjka in da te ne bom več videla. Oh — deca — deca — vi ne veste, kako ste nam vedno na misli!

— A ti, majčica, zdrava? — jej je segel on v besedo, ker je čutil tudi sam, da nikakor ni prav in lepo, da ga preko deset let ni bilo doma.

— Zdrava — zdrava! Kako to? Kako hočeš, da boš v mojih letih z trav! Toliko, da se nekako vleče dalje. Eh — trpim na glavobolu — in nogi sti mi težki — in v ledjih me vedno boli. Da ni mojega starega Neupergerja, že davno bi me ne bilo več. Današnja mladina mu pravi, da je neumen — ali mene drži samo on. Nikakor ne bi hotela klicati tistega gizdalina iz Toplice.

Lev se je moral nasmehnuti sam pri sebi. Še izza otroških let je poznal starega Neupergerja, navadnega felčerja, ki je bil

nekdaj v svoji koroški ali tirolski domovini navaden brivec, a v Hrvatski se je uredil kakor doktor — s pomočjo neke sosednje grofice. Zaal je zdraviti vse bolezni, bilo v vratu, ali v prsih, ali v želodcu, ali na nogah, z rebarbaro, vinozo in obložki od gorčice.

Za kmete mu je služilo poleg tega tudi zdravilo tartaricum.

— Torej Neuperger, majka? — je rekel šaljivo.

— Da, da. Ne smejaš se! Tudi tebe je bil rešil, ko si bil še majhen.

Gori na hodniku pred zadajo stopajico je čakala vsa družba. Vrata sobe so bila na široko odprta in na hodnik se je usuvala luč in dim tobaka v tankih razvlečenih meglicah.

— Živio Lev! — je vskliknil od zadej neki debeli glas, ko se je Lev z materjo pokazal na gorajih stopnjicah.

— Oh — »oncle« Tomica! — se je odzval Lev, izpustil materino roko, pak poskočil v dveh skokih še dve zadnji stopnjici. Najbližje je stal oče, star ali po svojem izgledanju še nenavdno krepek gospod. Lahko kretajo se je približal k sinu in mu nutil roko. Ne da bi mislil, kaj dela, je ta prijel očetovo roko, se je globoko pripognil ter

jo poljubil. Vsa tista silna moč, ki jo je nekdanj imel oče nad njim, kakor da je zopet oživela in se je, kakor nekdanj, čutil pred njim nezadati in pokornim. In ni se sramoval radi tega in ni mu bilo težko.

— No, kavalir moj — torej si vendar prišel! je spregovoril oče navidezno strogo, šaljivo, a v resnici je ves sijal od radosti in je skoro drhtel od nežnega ganotja. Ko je davno nevidjenega očeta poljubil, je občutil mokroto na starčevem licu in občutil je, da se starčeva roka trese, ko mu je gladila lase in lice. — Oho — čuješ-li Levic — nekako kakor da so ti lasje postali redki. E, starček moj! Glej mene — sedemdeset in štiri leta, a ni ga lasu, ki bi mi manjkalo.

Lev se je le nasmehnil, a vendar ni mogel pogoditi familijarn »porogljivega izraza v licu, s katerim je hotel spremeniti očetovo šalo...

— Torej — pridemo tudi mi enkrat na vrsto? — oglasil se je zopet debeli glas »oncle« Tomice: veliko široko telo starega človeka, silno tolstega in silno rudečega v licu, se je potisnilo naprej. Nekdaj, v otroških letih ni mogel Lev trpeti »oncle« Tomice, ker ga je vedno dražil in je vedno zahteval od njega, da napravi »purcelbaume«. Lev pa je bil tih in mrtev dečko. In tudi

so storili oni. Tako menim, da sem tudi jaz vreden tistega famoznega ukora. Postopanje večine v tem slučaju je izzvalo začudenje po mestu in značilno je, da je en sam list imel poguma za odobravanje tega postopanja. Mi seveda ne zavidamo večine na moralni podpori, ki jo daje »Il Gazzettino«, ali dovolj-jem si opazko, da tako postopanje ni bilo ne logično, ne liberalno, najmanj pa je odgovarjalo statutu, oziroma parlamentarnim običajem v obče.

Spoštovani gospod Benussi, od katerega ne bi bil nikdar pričakoval tako čudnega predloga, je izrazil svojo globoko indignacijo, ker je astensija manjšine spravila občinsko administracijo v nevarnost.

Spoštovani Benussi je očitno pozabil, da so njegovi tovariši iz večine tisti, ki — kolikor jim dopuščajo moči — izključujejo manjšino od vsacega in kakoršnjega sibi sodelovanja na upravi. Vi ste bili tisti, ki nas niste pustili v delegacijo in skoro v no beno komisijo; vi ste tisti, ki nam vse važne predloge priobčujete še le zadnji dan pred sejo, in ki s pravim entuzijazmom odklanjate skoro vse naše predloge — a sedaj, ko vas je manjšina res enkrat pustila same, pa zopet niste zadovoljni.

Ali mislite morda, da smo mi tu le za to, da spolnujemo število, da delamo usluge onim gospodom iz večine, ki iz same komoditete ne prihajajo v seje? Ne, gospodje, mi nismo vaši slugi, mi nismo pod vašim poveljstvom, zato tudi nimate nikake pravice, da bi cenzurirali naša glasovanja.

Ako gospodje hočejo dati odduška svoji nevolji radi nastopivše hipne impotence svoje večine, se morajo obrniti proti svojim tovarišem, ki stoje pod njihovo diktaturo in ki so ostali doma, ne da bi se bili opravičili, ter so pokazali s tem, kako malo so se ugloabili v važnost dotičnega glasovanja.

Graja, izrečena onim členom večine, bi bila tudi prehud parlamentaren čin, ali vsaj logična bi bila.

Manjšini seveda ni oni ukor provzročil ni vroče ni hladno, ali v obrambo svobode glasovanja in prepričanja moramo protestirati proti postopanju, ki se vidi vse prej nego liberalno.

In ne morem zamolčati svojega začudenja na dejstvo, da se oni večer v vsem mestnem svetu ni našla ni ena oseba, ki bi bila predložila tovarišem, kako neumesten je predlog za izrek ukora.

Ta predlog je bil tem neumestnejši, ko je isti mestni svet, sklican kakor dež. zbor v letu 1900, na predlog poslanca Zanolla, sklenil, da se izreče priznanje trentinskim poslancem, in to za nič drugega, nego za njihovo trajno astenzijo od deželnozborskih sej. To isto, kar je bilo tedaj velika zasluga, zasluži sedaj grajo, in to zato, edino zato, ker so se nasprotniki poslužili — istega orožja.

Nočem delati daljših opazk, ali potrebno se mi zdi, da izjavim še enkrat v imenu svojih tovarišev, da mi v zmislu §. 18 pravilnika pripoznavamo le gosp. županu pravico discipliniranja glede o bl i k e naših govorov in naših izjav, da pa glede naših glasovanj mi ne pripoznavamo drugega sodnika poleg svoje vesti in svojih volilcev.

Svet. Benussi je skušal odgovarjati na izvajanja dra. Rybářa ter opravičevati postopanje večine v tej stvari, a njegov govor je bil tako neslan, tako prazen, ker govornik ni mogel navesti niti jednega argumenta, ki bi vsaj navidezno pobil kako točko Rybářevega govora. Tako nesrečen v polemiki, kakor sinoči, ni bil Benussi že davno.

Na to st. se mestnemu svetu predložili bilane občinske zastavljalnice o poslovanju v l. 1900. in 1901.

Svet. Ricchetti je povdarjal, da je treba korenito spremeniti upravo mestne zastavljalnice, ker je imela ista leta 1900. okoli 8000 kron zgube, leta 1901. pa komaj 493 kron dobička.

Svet. Bernardino je v imenu nadzorovalnega odseka občinske zastavljalnice izjavil, da se študira načrt reorganizacije, ki se izvede o priliki preselitve zastavljalnice v novo poslopje.

Po javni seji je imel mestni svet tajno sejo, v kateri se je izvršilo nekaj imenovanj.

Volitve v mestni svet tržaški. Včerajšnji »Piccolo« je sporočil, da je namestništvo pozvalo mestni magistrat, naj prične s pripravljalnimi deli za volitve v občinski zastop. V istej notici je »Piccolo« sporočil, da bodo volilne liste izpostavljene na ogled pri-

hodnjega aprila. Politično društvo »Domenico Rossetti« je valed te vesti takoj odpisalo protest na namestništvo. V tem protestu, katerega smo prejeli danes zjutraj, se povdarja, da konča volilna doba mestnega sveta že v aprilu, valed česar se morajo volilne liste izpostaviti že meseca februarja in se zahteva od namestništva, naj mestni svet opozori na njegove dolžnosti.

Današnji »Piccolo« pa pojasnjuje to stvar tako, da bodo volilne liste izpostavljene že v februarju in da se bodo volitve vršile meseca aprila; v njegovo včerajšnjo notico da se je urinila le tiskovna napaka. Nam se pa vse dozdeva, da je bila ta napaka namenoma storjena in da bi je ne bili nikoli popravili, da ni prišel protest društva »Domenico Rossetti«. Magistrat bi že bil po par lepkih pravilno naznanil datum izpostavljenja volilnih list, a kdo se briga za take lepake? Laško prebivalstvo v mestu se itak skóraj izključno informira v »Piccolo« in bi bilo valed falsificirane vesti v tem listu zamudilo rok za reklamacije. Na magistratu bi si pa bili prali roke, češ: mi nismo odgovorni za to, kar piše »Piccolo«.

Dogodki v tržaški škofiji. Ozirom na notico v včerajšnji številki, priobčeno pod gornjim naslovom in posneto po »Slavenski misli«, smo prejeli nastopno pojasnilo:

Nemška prepoved na zadnji dan leta je bila uvedena že leta 1900. Letos pa je bila uvedena tudi slovenska prepoved in zahvalna maša s slovenskim petjem. In vse to je bilo razglašeno na cerkvenih vratih v italijanskem nemškem in slovenskem jeziku.

Res slovansko misel razvija »Slavenska Misao« tako-le:

Bratje Slovenci so nam najmočnejši ščit in predzidje pred silnimi valovi tevtónščine. Mi jim moramo biti hvaležni za to, mi jih celó moramo sokoliti in jim pomagati v borbi, kajti, kjer gre za njihovo kožo, gre tudi za našo. Mi ne smemo gojiti nasproti njim nikakega osvojevalnega čutstva, ampak prepustiti sili okolščin in prirode, potrebi evolucijskih zakonov ljudskega življenja, da se čim bolj približajo Hrvatom in Srbom, da se oslonijo nanje, kakor na močno zaledje, ki jim bo dajalo moralne in materialne moči, da se uspešno upro nasilnemu orjaškemu nemštvu in italijanstvu ter da bodo jedinov v zblizanju in zlogi se svojimi brati iskali rešitve. Naše globoko prepričanje je to, da Slovence, Hrvate in Srbe, in morda tudi Bolgare, more rešiti jedino zloga, in da iz tega vzklje tudi ljubezen, ki spaja, jači, dela velikim, in da potem vsakega od njih čaka srečna bodočnost.

Da se vsi Slovani katoliškega veroizpovedanja morajo čim uspešneje upreti navalom megalomanskega in prisvojevalnega egoizma Nemcev, Italijanov in Madjarov, v to, menimo, najdejo najuspešnejše orožje, **ako v vse svoje cerkve uvedejo staroslovensko službo božjo**, da jih tako ista prošnja do Vsevišnjega združi v močnejšo mejebojno ljubezen, v močnejše zavedanje slovenske vzajemnosti. Staroslovenska beseda v cerkvi, toli podobna oni, v kateri molijo istega Boga naši pravoslavni bratje, zblizja se svojo sličnostjo v duševno sličnost Slovence obih ver ter odstrani latinščino, ki jih je odtujevala se svojim tujinskim duhom, in se bodo močnejše zavedali in v najsvetejših trenutkih človeškega duba, to je, kadar se zatekajo k Bogu za zaščito, da jih je razvejal od istega debila, da so vsi Slovani sorodne veje istega velikega debila, največjega človeškega debila, kar jih je Bog vradil na zemlji, ter da se bodo tako vse te veje jednako zavedale svoje jakosti, ker vse dobivajo soka iz istih žil, in da bodo procvitale vse enakim cvetjem, da se bodo bale istega mraza in se veselile istega solnca.

Staroslovenska služba božja doprinese mnogo k temu, **da bodo Slovani katoliki ljubili brate pravoslavne Slovence** in da bodo pravoslavni bratje, ko ne bodo čuli več latinščine, ampak slovensko besedo v cerkvah svojih bratov, zaljubili katoliške Slovence, ker bodo s tem uvidjali tudi manjšo razliko v veri, ker nas ločuje bolj obred, nego pa versko bitstvo, katere razlike bi se po milosti božji mogle časoma premagati, tako, da bo na verskem polju med Slovani jedna čreda in jeden pastir.

Živela e. k. enakopravnost! V včerajšnjem »Osvetatoru« čitamo razpis neke službe za Kojško, ali kakor bi rekli Lahi

»Quisca«. Ta »Avviso di concorso« je objavljen v samolaškem jeziku! In to menda z ozirom na to, da je Kojško — v Kalabriji!!

Bravi!

Korak naprej. Do sedaj je više deželno sodišče v Trstu v slov. pravdah izdajalo nemške ali laške izvirne razsodbe, katere je vatrično spremljal slovenski prevod.

Sedaj pa so na tem višem deželnem sodišču začeli izvirne razsodbe izdajati v slovenskem jeziku, kar vsakako pomenja korak naprej do enakopravnosti v sodni stroki.

Tem nujnejša dolžnost bi bila sedaj deželnemu kakor kazenskemu sodišču, da bi isto posnemalo izgled višega deželnega sodišča. Principijelno pravu našega jezika do enakopravnosti menda tudi to deželno sodišče trzasko ne bo hotelo oporekati. Po izgledu, ki ga je dobilo ravnokar od višega deželnega sodišča, ne more prigovarjati več tudi praktični izvedljivosti. Kajti jezik, ki je pripoznan uporabim tudi za včasih zelo zamotane civilne pravde mora biti poraben tudi za kazenske pravde in razsodbe.

Ta vspeh je pripisati doslednosti in odločnosti naših slovenskih odvetnikov. A v izgled in in vsodbu naj bo tudi rojakom v drugih pokrajinah, kako se vendar kaj doseže, ako se resno in vztrajno zaseduje postavljeni si cilj.

»Piccolova« ignoranca. Današnji »Piccolo« priobčnje poročlo o kazenski razpravi, ki se je vršila včeraj na tukajšnjem deželnem sodišču proti gospodu Antonu Jakiću, voditelju lista »La Pen-ée Slave«, ker je ta list priobčil neko vest o smrti znanega irendentista Mateja Renata Imbrianija. Obtoženca je branil odvetnik dr. Otokar Rybář, ki je obrambeni govor govoril v slovenskem jeziku.

V njegovem govoru je bilo seveda večkrat ponavljeno Imbrianijevo ime in »Piccolo« se norčuje iz branitelja, ki da je med drugim rekel: Mateja Renata Imbrianija, češ, kakor da bi bil dr. Rybář spačeno izgovarjal Imbrianijevo ime.

V tej »Piccolovi« opazki zreali se vsa velika ignoranca njegovih urednikov, ki ne morejo pojmiti, kako da se tudi laškim primkom v družih jezikih oslanjanju menjajo končnice. Saj ima to lastnost celó latinski jezik, ki je čde sedanjemu laškemu jeziku in v »Piccolovem« uredništvu sedijo tudi doktorji, ki bi morali vsaj površno poznati latinščino. Tu je pač na mesu Gogoljev vsklik v »Revizorju«: »Čemu se smejete? Sebi se smejte!« — in svoji veliki ignoranci!

Povečanje tržške luke. Včeraj se je na trgovinskem ministerstvu vršila več ur trajajoča seja glede del za povečanje tržške luke. Razpravljalo se je o vprašanju parcialne spremembe prvotnega načrta.

Partiture novih narodnih pesmic. Od prihodnje nedelje naprej bodo v »Delavskem podpornem društvu« na prodaj partiture vseh, ali pa tudi posamičnih, letošnjih narodnih pesmic. Iste se more dobiti vsaki delavnik od 8. do 12. ure zjutraj in od 3. do 7. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. ure zjutraj.

Ker je sedaj najprimernejši čas za širjenje slovenske narodne pesmi, priporočamo slehernemu pevskemu društvu, naj si oskrbi vse ali vsaj nekatere teh ljubkih in lahkih narodnih pesmic.

Za nakup ali pojasnila se je obračati na gosp. Frana Kravosa, blagajnika pevskega društva »Kolo« (kateremu sta društvi »Slava« in »Vesela« poverili razpečevanje), ulica Molin piccolo št. 1.

Božičnica v Rojanu. Sleherni rodoljub, ki je pobitel na veselico tega otroškega vrta, čutil se je res zadovoljnega, ko je videl našo malo deco deklamovati in peti tako precizno.

Najbolje so se odlikovali: A. Griženič z deklamacijo: »Ti moj oče«, M. Umek, E. Grmek, R. Jurjavčič, z živo sliko »Vešna nč«, Danica Zega, katera je prav lepo pozdravila narodno zastavo, Ljubca Trošt, ki je deklamovala: »Pri jasli«.

Požar na Kontovelju. S Kontovelja nam pišejo: Danes zjutraj je naznanjal gla s zvona, da v bližini gori.

Takoj je bilo videti, kako so se začeli valiti oblaki gostega dima, je švigal plamen iz poslopja g. Alojzija Guština, ki se nahaja na Kontoveljsko-Proseški meji.

Ljudje so se začeli takoj zbirati, prinášati vodo ter gasiti. Posebno sta se trudila gr. orožniški načelnik in Sovdat s Proseka. Prhiteli so tudi gasilci iz Trsta, ker sami

domačini brez praktičnih priprav ne bi mogli zadušiti ognja, posebno ne ob taki burji.

Sreča je bila, da se poslopje nahaja na samem. Bog ne daj, da bi začelo goreti sredi kontoveljske ali proseške vasi, posebno ob takem pomaukanju vode.

Naš magistrat nam sicer vedno obljubljuje, pa le obljubljuje, novih potrebnih vodnjakov, vode pa le ni!

Obljubiti in dati je preveč!

Vsem gospodarjem in posestnikom pa bodi priporočeno, naj zavarujejo svoja posestva proti požaru, da se ne bo kdo jokal, ko bi bilo prepozno.

Poslopje g. Guština je zavarovano.

Čuden »mrtič«! Oni J. V., o katerem smo poročali včeraj, da si je poskusil pretrgati nit življenja, je sedaj v tukajšnji civilni bolnišnici in se počuti — kakor nam poročajo — prav dobro!

Ta človek, ki se je sam proglašal že za »mrtvega«, ko je pri »Francu« klical vse navzoče, naj mu dajo roke v slovo (!) — ta človek ni normalen.

Ves čin poskušene samomora, kakor tudi njega prejšnje vedenje opravičuje misel, da je »nesrečni« Jakob res nesrečen!

Omeniti moramo tudi, da se nam od več strani zatrjuje, da Jakob V. ni bil zaljubljen, pa da je imel navskrižje s svojimi roditelji.

Dražbe promičnin. V četrtek, dne 15. jan. ob 10. uri popoldne se bodo valed sardne tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promičnin: ulica Galileo 4, konji, kočiji in razno; v Rocolu 508 in ulica Tesa, kočije ali voz; ulica Barriera 5, 200 vilie in noži; ulica Stazione 5, hišna oprava; ulica Paolo Diabono 6, oprema v zalogi; trg Nuova 2, železna blagajna; ulica Ponciana 12, hišna oprava; v Škednju 495, hišna oprava; v ulici della Borsa št. 1, oprema v zalogi in razno.

Društvene vesti.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je nabrala gospica Meglič med rodoljubi v hiši ulica Fabio Severo št. 8 3 K 20 stot., sama dodala 2 K. Povodom izleta v Bazovico se je nabralo v veseli družbi pri gogodu Urbančiču 5 K 50 stot., in sicer je darovala družba 4 K 50 st. in gosp. Urbančič 1 K. Pevsko društvo »Kolo« nabralo med seboj in gosti pri »Francu« 12 K, »Delalsko podporno društvo« mesto venca pokojnemu Franu Žitkotu 10 K. G. Josip Turk, posestnik v Škorklji in njegov zet 40 K. — Srčna hvala!

Plesni venček, ki ga priredi odbor tržških gospa v soboto dne 17. t. m. v »Slovanski Čitalnici«, bo res velezabaven, kajti zanimanje je veliko. Pa kaj bi tudi ne! Saj bo ta plesni venček nekaj »estanek dražestnih gospa in gospie, na katerem se porazgovore o drugem še imenitnejšem kostimiranem plesu, ki bo prihodnji mesec. — Upamo, da se ne vstraši nobena cenjenih dam in gospodov, če bi tudi burja brila in če bi snežilo z vseh vetrov, ter da pridejo vsi tja, kjer bo združeno koristno z zabavnim. Kdor želi vabilo, naj se oglasi za isto pri g. dr. Rybářev, ul. S. Spiridione 2.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi v nedeljo dne 8. februarja svojo letošnjo pustno veselico s petjem, igro in plesom v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Pevsko društvo »Kolo« priredi dne 15. marca t. l. svoj prvi letošnji koncert. Toliko na znanje bratskim društvom. Druge podrobnosti pozneje.

Zahvala. Vodstvo zasebnega otroškega vrta v Škednju se v imenu staršev najsrčneje zahvaljuje Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija za sadije in obleko, s katerim so bili otroci obdarjeni.

Dlje srčna hvala vsem onim, ki so preplačali vstopnino na »Božičnici« zgoraj imenovanega vrta, in sicer gg.:

Marija Sanein Cacek 1 K, Zofied 1 K 20 stot.; N. N. 60 stot., N. N. 60 stot., Ivan Miklaveč 60 stot., Marija Sanein Oraš 80 stot., Josip Sanein Slovenc 60 stot., Josip Oblak 60 stot., Anton Nardin 40 stot., Ant. Sanein Levičar 40 stot., Fran Šuman 1 K, Ivan Gošina (Berdon) 40 stot., ga. Jos. Flego (Mezo) 40 stot., Ivan Sanein (Lulič) 20 stot., N. N. 20 stot., N. N. 20 stot., Ivan Godina (Kudrič) 20 stot., Maša Grom 20 st., Ant. Grmek 20 stot., Ivan Flego Lazar 20 st.

V o d s t v o.

Za »božičnice« otroških vrteev na Groti in v Bojanu so darovali sledeči gospodje in gospe:

Župnik Kjuder 4 K, kapelan Jakob Ukmar 2 K, Terezija Martelanc, Neimenovana, Andrej Pertot, Rupnik, Fani Nabergoj, Novak, Marija Mikelič, Pertot, Pertot, Pečnik, Martin Krže, Fran Klemenčič, N. N., Petelin, Klobčavar, Ferluga Marija, Fran Barič, Ana Umek, Jurjevšič, Rink, Rupel Elvira, Dragotinka Nachtigall, Elizabeta K., Ivančič po 2 K; Zinka dr. Rybar 10 K; Josip Sirk 5 K, Ante Pogorelec 5 K; G. Ščuka, Fran Štrukelj po 4 K; Jakob Bole, Marija Žega, Candolini po 3 K; Antonija Stare, S. Ladovae, Marija Martelanc, Cvetka Martelanc, Julija Levretič, Fran Ščuka, Čergolj, Švagelj, Marija Bole, Lenassi, Ogrizek M., Grmek M., Piščane Josipina, Piščane Amalija, Znidaršič Matija, Jakob Volk, Mare, Čotar, Bandel, Amalija Krže, Majcen, Obrsnel, Neimenovana, Kocjančič, Lina Sporn, Ivančič, Bratoš Tereza, Weiss, Waribühler, Semulj po 1 K; Žetko, Šef, Horva, Škulavaj, Nekdo, Logar, Kljun po 20 stot.; Marija Studnička 80 stot.; Katalan Fran, Kerkoč N., Tornič, Gerbec Josip, Poh, Knafle, Mlač po 30 stot.; Nabergoj, Anton Lozj, Gorjup, Milka Pertot, G. Rebek, Antonija Guštin po 40 stot.; N. N., Korošec po 50 stot. (Pride še.)

Vesti iz ostale Primorske

× Občinske volitve v Tinjanu. Ker se je bilo tudi tu zgodilo, kar se kaj rado dogaja, kadar je italijanska stranka na kakih volitvah propala, ker je namreč slavna vlada razveljavila občinske volitve, ki so se vršile nedavno temu, so morali volilci vnovič na volišče, se je moralo prebivalstvo te občine vnovič izpostaviti vsem mukam, žrtvam in razburjenju, neizogibno spojenemu z vsako volitvijo v Istri. Nove volitve so se pričele predvčeršnjim s tretjim razredom.

Ker smo izvedeli iz poročil, kako silno agitacijo je uprizorila stranka italijanašev in njihovih izdajcev, kakov grozen terorizem da razvijajo znani krvoseji in kako jim je tudi to pot p.služno ob strani tudi znana dobra prijateljca, smo seveda včeraj z največjo napetostjo pričakovali poročila o izidu volitev v III. razredu. Ali brzojavka nam je došla prekasno za sinočnji list. Glasi se pa: »V tretjem razredu naših 205, nasprotnih 167 ukiub vsemu brezobraznemu vplivanju političnega uradnika, »ne zastupajočeg vlade«, ter najvišjemu pritisku italijanskih kapitalistov.«

Danes voli II., jutri bo volil I. razred. Dal Bog, da bi tudi volilec teh dveh razredov istotako odbili peklenski napad peklenskega nasprotnika!

Slava vsem zvestim in poštenim volilecem III. razreda!

× Ptiček v pasti. Na Misljčah, vasi ob gorški meji, je bil nekdanj premožen posestnik. Po njegovi smrti sta se tožarila dva dediča za premoženje že 15 let. Razume se, da sta bila v velikem sovražstvu. Jeden izmed njiju stanuje v hiši, katera je v neposredni bližini male hišice njegovega sovražnika, v kateri pa ne stanuje nihče. Ta hišica je bila pokrita s slamnato streho. Dne 12. t. m. popoldne je močno deževalo; žive duše ni bilo na vseh. Ta priložnost je že 6 mikala Mihaela Čergolja, da bi se masčeval. Vzel je sekuro in smuknil v hišico svojega protivnika in hajd na delo! Razsekati je hotel namreč strehi vezi, da bi se sčasoma podrla. Ali nesreča je hotela drugače. Ko je presekala strešno vez, podrla se je hkrati slamnata streha in pritisnila k tlom masčevalca takó, da ni mogel uiti. Poskušal je sam natihome popihniti, pa ni bilo mogoče, ker je bila teža strehe prevelika. Prisiljen je bil torej vpiti na pomoč, na kar so prišli sosede, ki so z veliko težavo osvobodili ujetega ptička, ki je že precej poškodovan pobral jo v postelj. Zaspustivši sekuro na mestu nezgode.

Ta dogodek je povzročil mnogo smehu med tamošnjim prebivalstvom ter je dokazal zopet resničnost pregovorov, ki pravi: »Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade«.

Vaščan.

× V Pulju je umrl predsinčnjim polveljnik tamošnjega pomorskega arzenala, kontre-admiral pl. Pott.

Vesti iz Kranjske.

* Pomanjkanje ljudskih učiteljev na Kranjskem postaja — kakor nam pišejo iz

učiteljskih krogov — vedno občutljiveje in ako pojde tako naprej, bo kmalu na Kranjskem vse ljudsko šolstvo v rokah ženskih učnih moči. — Da, celó voditeljska mesta na mešanih eno- in večrazrednicah se v poslednjem času oddajajo stalno učiteljicam. V tem pač dela Kranjska dežela izjemo v Avstriji. Deželni šolski svet kranjski bi vendar moral gledati, da se vsaj na voditeljska mesta pri deških mešanih ljudskih šolah namestijo edino moške učne moči.

* Ljubljanski »Soko« je imel v soboto svoj 39. redni občni zbor. Iz tajnikovega poročila je bilo razvidno med drugim, da je lekarnar g. Trakoery podaril društvu celo lekarno. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da je imelo društvo v minoletem letu prebitka 1540 K. Starost je bil izvoljen z večino glasov brat dr. Kušar. Dosedanji starosta brat dr. Tavčer je bil izvoljen častnim členom. Ker pa je dr. Kušar izjavil, da ne vsprejme volitve, ker nima zaupanja vseh členov, se je volitev vsega odbora odložila na prihodnji občni zbor.

Vesti iz Štajerske.

Vprašanje celjskega gimnazija. Te dni je povzročila precej vzgledovanja vest, ki jo je prinesel »Slovenski Gospodar«, da se namreč g. državni poslanec vitez Berks poteza za neko nepripravno stavišče izven mesta. Sedaj pa zatrja »D. m. v. n.«, da ta trditev glede g. Berksa ne odgovarja resnici in da ni podprta po dejanskih dogodkih. In potem piše celjski list dalje:

»Glede stvari same pa pritrjujemo, da bi od celjskega mesta preoddaljena gimnazija potrebam slovenskega prebivalstva ne ustrezala in da bi Slovencem nikakor ne mogla biti po volji. Z vso vsemu in resnobo moramo o tej priliki vnovič prositi in rotiti vse prizadete činitelje, naj nastopajo edini, posebno naši poslanci!

Dolžnost, skrbeti za Slovence ugodno rešitev celjskega vprašanja imajo vsi slovenski poslanci, v prvi vrsti seveda štajarski in posebno ti gospodje: vitez Berks, Rolič in Žičkar se bodo potegovali za stvar pred vlado in Nemei — sporazumno med seboj in s svojimi volilci. Sodba o poslancih pa gre v prvi vrsti volilem, potem vsemu narodu, in ako bi treba bilo, da kak poslanec brani ali razjasnjuje svoje delovanje, tedaj si ne bo noben pošten poslanski tovariš osvajal sklicevanja shodov, ki bi naj sodili o drugem poslancu, ampak take shode bodo vedno sklicevali, ako ne dotični poslanci sami, zaupniki volilnih okrajev, in ti so glede celjskega volilnega okraja, »celjski prvaki«, ki so dosedaj zaupanje volilcev imeli in tudi zaslužili, ker so, posvetujoči se med seboj in z veljaki okraja, vedno še pravo pogrdili. Iščimo, kar nas družuje! Enotnega nastopa nam je treba bolj ko kdaj! To velja eminentno za celjsko vprašanje, pa tudi za vsake dneve vladne ukrepe, ki nas p.tiskajo v stran, kjer le morejo, kakor so tudi pokazala zadnja imenovanja sodnikov za Spodnjo Štajarsko«.

Goriško gradiščanska prizivna komisija za osebno dohodarino je pod predsedstvom dvornega svetnika in finančnega ravnatelja viteza Otona pl. Zimmermanna dne 12. in 13. t. m. imela seji, v katerih so se rešili osobito prizivi proti odmerjenju osebne dohodarine za leto 1902.

Po dovršenih posvetovanjih se je predsednik zavalil členom komisije za njih vspšno in marljivo sodelovanje na razpravah, kajti le tako je bilo mogoče, da je prizivna komisija zadostila tudi v tem zasedanju svoji težavni, po zakonu pripadajoči jej nalogi.

Na to je pred zaključnjem zasedanja še člen Sellinger pohvalno omenil objektivnost in stvarnost predsednikovo v vodstvu razprav, člen Casagrande pa se je v pril. znalnih besedah spomnil delovanja poročevalcev.

— Nenavadna plodovitost. Neka mati v vasi Matit na Štajarskem je te dni porodila šestindvajsetega otroka. Devetnajst otrok je živih.

Razne vesti.

Spor med zakonskima Lonyay? Danes je zopet vse polno novih vesti o tem sporu. Jedne odločno zanikajo, da bi bil med grofom Lonyayem in njegovo soprogo, nekdanjo avstrijsko prestolonaslednico Štefanijo, navstal spor, druge pa trdijo še vedno, da spor obstoji v resnici in pripovedujejo še nove po-

drobnosti; tako n. pr., da je moral Lonyay svojo soprogo vedno nagovarjati z »visokost«, medtem ko ga je ona klicala le po imenu.

Možno pa je toliko prvo t. j., da je med grofom Lonyayem in Štefanijo res navstal spor, ker se zadnje čase z neverjetno naglicjo množijo pikantni slučajji na dvorih, možno pa je tudi, da so se te vesti porodile v glavah židovskih »šornalistov«, da na ta način še bolj obogate pikantne vesti zadnjih dni.

Knjižnica za slepce. Na Dunaju so otvorili knjižnico za slepce, v kateri bodo v lepem številu zastopena ona dela, ki jih je napisal Braille s pikastimi črkami. Ta knjižnica bo velika dobrota za slepce, ker so take knjige jako drage.

Kako se ščuva! Te dni so razni listi — mej njimi se je seveda tudi tržaški »Piccolo« ustil prav na široko — raznesli vest o novem krvavem spopadu med Srbi in Hrvati v Zagrebu.

Po poročilu v »Agramer Tagblattu« se pa vsa stvar reducira na ta-le dogodek:

Neki mlad človek pravoslavne vere se je v Illici, najživahjeji ulici Zagreba, pohujšljivo vedel. Ker so pa morale tam mimo tudi ženske, so nekateri mimoidoči opozorili dotičnika, kako škandalozno je njegovo vedenje. Na to je posvarjeni potegnil nož in je enemu navzočih malo opraskal kožo na palcu roke. Potegnil je tudi revolver, s katerim je mahal okolo sebe.

Jasno je torej, da vse dogodek ni bil prav v nikaki zvezi s hrvatsko srbskim sporom. A na tem, da se tudi malenkostni in politično brezpomembni dogodki od drugorodeev s tako slastjo razpihajo v grozne sfere in krvave spopade, da se tako hujska in ščuva o dogodku nepoučena hrvatska in srbska javnost, morejo razvideti naši bratje na tej in oni strani, kdo se veseli in kdo ima dobiček od spora, ki zastuplja njih medsebojno razmerje.

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije dunajskega društva za umetne obrti. Opozorjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje ne preklekalo dne 15. januarja 1903.

Pravljica o človeku z rokavicami.

Češko spisal Ignat Herrmann.

(Iz knjige »Zlčetni historky«. — Prevela A. K.)

(Dela.)

Te rokavice so bile razglašene ne samo kakr »Haute nouveaute« za na ulico, za obiskovanje gledališč, koncertov in za salon, ampak so bile tudi priporočane v zdravljene, kakor vspešno zdravilo za cele vrste bolezni.

Tako da pomagajo posebno, naravnost čudovitno, proti ozebkom na prstih, proti trganju, proti zbijanju, proti dgetenju in — proti srbenju na koncih prstov.

Valentin Papagaj ni nič čital dalje, ko je prišel do teh besed. Iztrgal je iz knjige kos papirja, pisal nanj in naročil dva para teh čudotvornih rokavic; letel je na pošto — in potem ves vznemirjen dan na dan pričakoval pismonečse.

Ta je prišel tretji dan in mu izročil zavitek s povzetjem od 6 goldinarjev in 80 novčičev.

Valentin Papagaj je dal pismoneši sedem goldinarjev, daroval mu cestali dve desetici, zaprl se v svojo sobo in zapečatil zavitek ves zasoplen.

Odvil je deset ovitkov; o tem je postajalo svetlejšje in svetlejšje v njegovi sobi, a ko je padel zadnji papir, je Valentin Papagaj vzdihnil globoko.

Potem pa je, višeei slovesno med upom in strahom, nategnil en par teh čudovitnih kengurjevih rokavic na roki.

* * * Sicer je skoraj vsaka povest brez politike, ali v imenovanem kraljevstvu so bile same politične razmere; posebno pa v času, v katerem se je vršila naša pove t. je bilo na mnogih krajih vse zamotano.

Kraljevski guverner, kateri je stanoval v visoki palači za reko, ki je tekla po kraljevstvu, ni šel nikdar iz hiše proti večeru — kakor je to delal pokojni kalf Hárún Alrašid — da ti poslušal pod okni in po ulicah, kako prebivalci žive in česa potrebujejo; in je imel torej o njihovih potrebah jako malo znanja. Njegov pomočnik in podguverner, kateremu je bila izročena skrb za mir in red, je imel v tem še manje znanja. (Pride še.)

Brzojavna poročila.

Karantena v Carigradu.

CARIGRAD 14. (B.) Zdravstveni svet je sklenil, da se petdnevna karantena za provenijence iz Aleksandrije zniža na 48 ur, a karantena za provenijence iz družih egiptovskih pristanišč se odpravi.

Iz južne Afrike.

JOHANESBURG 15. (B.) Mej ministrom za kolonije Chamberlainom in ravnatelji najvažnejih rudnikov se je sklenil dogovor glede uravnave finančnega položaja. Po tem dogovoru se prispevek Transvaala za vojne troške poviša na 30 milijonov funtov. — Na drugi strani pa bo angleška vlada garantirala posojilo 30 milijonov funtov za izvedenje javnih del v južni Afriki.

Družbi sv. Cirila in Metodija so od 30. dec. do 8. jan. poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravišstvo »Slov. Naroda« 534,32 K, uredništvo »Slovenca« 70 K, uredništvo »Soče« v Gorici 16,60 K, prof. Fr. Novak v Ljubljani 2 K, profesor R. Perušek v Ljubljani 10 K, žup. Ljud. Jenko pri Sv. Duhu 5 K, kapl. Jos. Lenarčič pri Sv. Petru ob Radgoni za »O. m. spom.« 2 K, žup. Jos. Novak v Povirju 20 K, neimenoven v Ivankovcih isto 1 K, kapl. Fr. Gomilšek pri Sv. Barbari ob Mariboru dar Mohorjanov 10 K, Marica Bonač v Begunjah iz nabiralnika 4 K, dr. K. Janežič v Voloskem 40 K, dež. poslanec Iv. Mar. Vatrovec v Trstu 200 K, Pavlinka Resman 5 K, prof. S. Rutar 5 K, dek. Fr. Žuža na Laškem volilo ž. žup. Jak. Smole čistih 357 K, tajnik Moh. družbe Jos. Roznan v Celovcu 200 K, adj. Drag. Dolenc na Dunaju 1 K, kapl. Nik. Stazinski v Stari Loki 5 K, načelnik »bral. društva« Bož. Dedič v Bočni zbirko 520 K, Milka Čerin v Zagorju pokroviteljstvo »Zveze zagorskih Slovencev« 200 K, neimenoven dobrotnik v Ljubljani 100 K, naduš. Jern. Ravnika v Trnovem v zmislu sodne poravnave 20 K, učiteljica Janja Miklavčič v Kranju zbirko 660 K, prof. dr. Jos. Dolenc v Ljubljani 20 K, kapl. A. Poljšak v Naklem dar Mohorjanov 2 K in za se 2 K, družbeni prvomestnik neko ostalino 416 K, F. Ž. v Ljubljani 20 K, žup. Ivan Sakser v Hotedršici 5 K, gimn. Ivan Letnar 5 K, učit. Bojana Bolter v Boven zbirko 1507 K, nadučitelj Leop. Pavlin v R.činju zbirko 12 K; podružnice: možka v Po. tojni 72 K, akad. v Gradcu 50 K, možka v Ribnici noveletni dar 46 K in udnine 106 K, možka v Ormožu 30 K, možka v Krškem 13 K, ženska šentjakobskotrovska noveletni dar 20 K, v Šiški 48 K (po »Slov. Narodu«). — Družba je sklenila leto 1902 s primanjkljajem v znesku 1069,69 K.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost, zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA:
Via Tees,
vogal
Via Libertas

ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, srecal in stik, izvršje narečbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavio se na pa. obrod ali železnico franko.

Podpisana javljata želati potrditi srecno
sorodnikom in prijateljem, da jima je njju
preljubljena pristranska hčerka

Danila

danes ob 4. in pol uri zjutraj po kratki
in mučni bolezni izdihnila svojo nedolžno
dušico.

Zemski ostanki nepozabnega jima deteta
se bo vrtil v petek ob 10. uri predp.

V Trstu, 10. januarja 1903.

Olga in Ivan Černe.

V manifakturi več drug z glav-
nico 6 do 8000 kron se takoj
vsprejme za neko dobro upeljano
trgovino v Dalmaciji, katera nosi
povprek gotovih 25%.

Ponudbe pod „S. D. 4000“
poste restante Spljet (Dalmacija).

„Edinost“

se prodaja

razven v že znanih tobakarnah
v mestu in okolici tudi pri

Josipu Danev

na Opčinah 204

in

Benjaminu Podboj

na Verdeli št. 170 (Bošket).

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za
besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno
zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih
vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarjo
„Commercio“ kjer je sha-
jalske Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in
mnogi drugi časniki.

Hiša na prodaj ali razta stanovanja
pri Sv. Ivisu št. 863.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v
ulico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.

Lastnik: **Peter Rehar.**

Zaloga šivalnih strojev za domačo rabo in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specijalist za popraviljanje strojev vseh vrst
RUDOLF RÖTTL
TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST

Srečkanje že jutri!

Srečkanje nepreklicno

15. januarja 1903.

Glavni dobitnik

kron 40.000 kron

Srečke društva za umetno obrt
(Kunstgewerbe-Verein)

po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C. Co. Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiff
mann, S. Tavella, Figli di O. Zuculin
v Trstu.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najbolje in trpežno pohištvo, bodisi
svetlo ali temno polirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema
tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali popravilo, ktere izvrši v
najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici
in na dežel: v mislu gesla: **Svoji k svojim!**

Razpis.

„Žržaška posojilnica in hranilnica“

naznanja, da odda pri svoji stavbi Piazza Caserma št. 2
mizarska, kleparska, ključavničarska,
steklarska, pleskarska in slikarska dela kakor tudi
postavo strehe iz lesnega cementa.

Ponudniki naj se oglasijo do 31. t. m. pismeno
v pisarni ulica S. Francesco št. 2. kjer se dajo
pojasnila v stavbinskih zadevah od 11—12 dopoldne.

Čast mi je naznaniti p. n. s. občinstvu
mesta Trsta in okolice, da sem te dni otvoril
zalogo dalmatinskih naravnih vin. Pro-
dajam po zmernih cenah na debelo in v
steklenicah. Zaloga se nahaja v hiši **Emila**
grofa Alberti-ja, ulica Ghenga št. 8
zadej na dvorišču.

Namizna vina, črna, bela „Opello“ (schilcher).

Prodajam tudi naraven in pristen tro-
pinjevec in olje.

Ker so naša dalmatinska vina ne samo
na glasu kakor izvrstna, ampak se znamenita,
tudi kakor okrepljajoča za bolnike
in malokrivničke, nadejam se za trdno,
da me bo s. občinstvo najmnogostveleje
počasalo se svojimi naročbami ter stem vršilo
naše narodno geslo: **Svoji k svojim!**

Oličnim spoštovanjem

Matko Pač.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
kapitla in rizika z razpečevanjem zak-
nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-
reicher** v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo
cikorijo.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo
Bogata zaloga raznovrstnih obval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se pošte-
nine prost.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloydja.

STROKOVNE KNJIGE

za krojaštvo.

1. Knjiga krojaštva za moško obleko 6 K
2. Krojni vzorci " " " 3 "

Obe knjigi ob enem naročeni 8 K.

1. Toaletna za ženko stroko . . . 3 K
2. Krojni vzorci za perilna oblačila . 3 "
3. Krojni vzorci za otroška oblačila . 3 "

Vse tri knjige ob enem naročene 6 K

Knjizice za vpisovanje mer za moške ali

ženske 1 krono.

Naslov:

M. KUNC, Ljubljana.

oooooooooooooooooooo

Pekarna in slasčičarna

Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in
slasčičarno, v kateri se dobiva trkrat na
dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Pro-
daja tudi: vsakovrstne moke iz ogrskih mli-
nov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji
čokol v steklenicah.

Sprejema se tudi d. moč kruh v pečivo
Udani

A. Peternel.

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj.
odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo
kakor tudi povečala prostore s tem, da je
ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato,
da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam
cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno
blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz
prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in
ženske obleke, srajce, ovrtnike, ovrtnice, tu
je velikanski izbor platnenega in bombažnega
blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste peril-
bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svil-
nine raznovrstni okraski za šivilje in kituicarke
Velikanski izbor snovij za narodne zastave in
trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke
po meri, ktere izvrši najtočneje in najatan-
neje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Hiša na prodaj.

Primerna hiša na lepem kraju v
bližini Sv. Justa je takoj na prodaj.
Pobljže se izve v naši tiskarni, ulica
Carintia št. 12.

Assicurazioni generali

V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje
zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti po-
žaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega
blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne

31. decembra 1893. gl. 58.071.673-84

Premije za potrditi v naslednjih

letih 30.541.700-64

Glavnica za zavarovanje življenja

do 31. decembra 1894. 169.929.625-03

Plačana povračila:

a) v letu 1894. 9.737.614-48

b) od začetka društva do 31.

decembra 1894. 292.401.706-51

Letni računi, izhaz dosežaj plačanih odkodovanj
tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanč-
na pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via
della Stazione št. 88/81 v lastnej hiši.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se
obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2°/₁₀₀ proti 5 dnevni odpovedi

2°/₁₀₀ " 12 " "

3°/₁₀₀ " 4 mesečni "

3°/₁₀₀ " 8 " "

3°/₁₀₀ " 1 letni "

Napoleone:

po 2°/₁₀₀ proti 20 dnevni odpovedi

2°/₁₀₀ " 40 " "

2°/₁₀₀ " 3 mesečni "

3°/₁₀₀ " 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od e
ozioroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2°/₁₀₀ do vsakega zneska
zplačuje se do 20.000 gl. a cheque; za večje zneske
treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajijo
v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne
uplačila in naj se je to zgodilo kateri si budi uradni ur.
Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in
račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj
Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja
nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne
papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri
vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa-
pirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone prot
rimerni proviziji.

oooooooooooooooooooo

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promesse izdaja k vsakemu žrebanju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in novcuje zapale

kupone

Vinkuluje in divinkuluje

vojaške ženitninske kavcije.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni

izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzgida.

Promet s čeki in nakaznicami.